

Àrea de coneixement: Periodisme i mitjans de comunicació

Universität Hamburg

Introducció al llenguatge periodístic

Einführung in die Mediensprache des Katalanischen

Professorat: **Enric Portalés i Llop, Universitat Jaume I, Castelló**

Breu currículum vitae

Enric Portalés i Llop és professor de llengua catalana en un institut d'ensenyament secundari del País Valencià, activitat que combina amb la formació de mestres, en allò que s'anomena *Cursos de Capacitació Lingüística* i la docència a la Universitat Jaume I de Castelló de la Plana i a la Universitat Oberta de Catalunya. Paral·lelament a la seva activitat docent, segueix la formació de doctorand i prepara el seu treball d'investigació centrat en l'argumentació i en l'ensenyament de la llengua.

Data i lloc de celebració: **21.-24.07.2009, Universitat d'Hamburg**

Horari: 10-16h

Punt de trobada el 21.07.09, 10h: PhilTurm Foyer Von-Melle-Park 6, 20146 Hamburg

Aula:

Objectius

1. Conèixer algunes estratègies i microhabilitats implicades en els processos de comprensió i producció dels textos orals i escrits en el marc d'un model pragmàtic de l'activitat discursiva.
2. Reflexionar sobre les diferències entre el discurs oral i el discurs escrit, clarificar les relacions entre registres lingüístics i gèneres discursius i caracteritzar els tipus de seqüències textuais elementals.
3. Conèixer les característiques i els recursos propis del català col·loquial i de l'estàndard (tant oral com escrit) i aplicar-los a la producció dels gèneres discursius més emblemàtics del discurs audiovisual (guions de ficció, noticiaris, espots publicitaris, entrevistes...).
4. Reflexionar sobre els aspectes més conflictius de la normativa gramatical i ortogràfica de la llengua catalana des d'una perspectiva discursiva i aplicats especialment al discurs audio-visual.
5. Reflexionar sobre el concepte de coherència i sobre les estratègies que apliquen els usuaris d'una llengua en el procés de construcció del sentit i analitzar el funcionament dels diversos recursos de què disposa el català per a la creació de mots, expressions i frases fetes.
6. Reconèixer sucintament mecanismes lingüístics de caràcter pragmàtic que s'utilitzen per inserir el text en el seu context de producció (díctics, modalitzadors, polifonia...) i els procediments de cohesió textual més productius (anàfora, el·lipsi, cohesió lèxica, connectors, marcadors discursius...).
7. Introduir-se en les formes diverses de manifestació de la ideologia en el discurs i les diferents varietats de la llengua catalana.
8. Aplicar els coneixements teòrics de l'assignatura a l'anàlisi i producció dels gèneres discursius més emblemàtics dels àmbit periodístic i publicitari, des del convenciment que l'aprenentatge de l'escriptura i de les tècniques d'expressió oral es presenten inseparablement unides a la comprensió i producció de gèneres discursius concrets.

Continguts

Bloc A: Comunicació, discurs i societat

1. Comunicació, publicitat i discursos audiovisuals
2. Estratègies de producció escrita
3. La variació lingüística i el català estàndard

Bloc B: Anàlisi del discurs i models textuais

4. El diàleg i les formes de la conversa
5. Recursos lingüístics del relat audiovisual
6. L'explicació i els gèneres expositius
7. L'argumentació periodística i publicitària
8. Les seqüències descriptives i instructives

Bloc C: La selecció lèxica i l'estàndard oral

9. Lèxic i terminologia
10. L'estàndard oral

Pràctiques

1. Anàlisi de diversos espots publicitaris audiovisuals i escrits.
2. Lectura i anàlisi d'un reportatge escrit.

3. Identificació de diversos models d'estàndard oral a partir de la visualització de diferents programes televisius (sèries de ficció, informatius, esquetxs humorístics, debats o diàlegs).
4. Seguiment i comentari d'una entrevista a un personatge de la vida cultural catalana.
5. Identificació dels recursos característics dels relats audiovisuals en diferents gèneres apareguts als mitjans de comunicació.
6. Recerca de nous models periodístics a Internet.

Avaluació

1. El seguiment individual del treball i del progrés de cada alumne durant el curs, l'assistència a classe i la participació activa en les tasques proposades.
2. L'elaboració d'un treball individual, la finalitat del qual ha de ser l'aplicació dels continguts que s'han treballat al llarg del curs i on es demostrï l'originalitat i la creativitat de l'estudiant. El treball, que es desenvoluparà al final del període de classes, consistirà en:
  - a. Realització d'una tasca escrita que s'ajusti als models textuais periodístics (reportatge, entrevista, ressenya bibliogràfica ...).
  - b. Planificació i enregistrament d'un espot publicitari audiovisual.
  - c. Creació i realització d'un debat televisiu sobre algun tema controvertit o d'actualitat.
  - d. La redacció d'un guió per al rodatge d'un reportatge cultural sobre un tema rellevant de la cultura catalana.

Introducció al periodisme cultural als Països Catalans

Kulturjournalismus in den katalanischen Ländern

Professorat: **Dr. Sergi Cortiñas**

Breu currículum vitae

Sergi Cortiñas Rovira és professor del Departament de Comunicació de la Universitat Pompeu Fabra (UPF) de Barcelona. Doctor en Comunicació Social per la UPF, llicenciat en Ciències Químiques per la Universitat de Barcelona (UB) i en Periodisme per la UPF, és investigador en el camp del periodisme i la divulgació científiques. Ha publicat nombrosos articles i assaigs sobre les tècniques de divulgació científica en premsa. Actualment imparteix les assignatures *Tècniques de Redacció Periodística* i *Deontologia* en els Estudis de Comunicació Audiovisual i de Periodisme, respectivament. La seva tesi doctoral va ser un estudi sobre les tècniques de divulgació en les informacions de ciència del diari *El País*.

Data i lloc de celebració: **27.-30.07.2009, Universitat d'Hamburg**

Horari: 10-16h

Aula:

Objectius

L'objectiu del curs és oferir una visió aprofundida de la situació actual del periodisme cultural i els mitjans de comunicació als Països Catalans. La docència se centrarà en uns coneixements teòrics i l'estudi de casos pràctics.

Competències generals

- Defensar i argumentar oralment i per escrit les seves posicions
- Analitzar i sintetitzar documents
- Trobar les fonts d'informació, consultar-les i seleccionar informació necessària per a temes concrets
- Utilitzar les terminologies adequades

Competències específiques

- Comprendre la situació actual dels mitjans de comunicació als Països Catalans
- Comprendre els processos i mecanismes del periodisme cultural als Països Catalans
- Desenvolupar la capacitat d'anàlisi de productes culturals
- Desenvolupar la capacitat crítica davant les actuacions dels mitjans de comunicació
- Analitzar les tècniques que utilitzen els comunicadors per divulgar la cultura a audiències àmplies.

Continguts

1. Introducció general periodisme cultural. Conceptes bàsics i estat de la qüestió. Panorama actual dels mitjans de comunicació en llengua catalana. Casos pràctics
2. Periodisme cultural (I): Principals productes periodístics culturals dels Països Catalans en l'actualitat. La comunicació cultural: canals de difusió i circulació de la informació. Casos pràctics
3. Periodisme cultural (II): La crítica literària, la crítica teatral, de cinema, d'espectacles, de televisió. Casos pràctics
4. El futur dels mitjans de comunicació en llengua catalana. El conflicte català-castellà. Repercussions de la irrupció d'internet.

Casos pràctics

Pràctiques

1. Anàlisi de productes periodístics culturals escrits
2. Anàlisi de productes periodístics culturals audiovisuals
3. Redacció de textos periodístics
4. Identificació de gèneres periodístics
5. Crítica cultural. Tipologia i estil redaccional
6. Anàlisi de l'actualitat: les portades dels principals diaris catalans

Avaluació

El professor realitzarà un seguiment individual del treball i del progrés de cada estudiant durant el curs. També es valorarà l'assistència a classe i la participació activa en les tasques proposades. L'alumne/a haurà de realitzar diversos exercicis individuals. Se seguirà, en essència, el mètode de l'avaluació continuada, sense examen final. La ponderació de les parts serà:

1. Assistència i participació activa en les sessions teòrico-pràctiques: 35 punts sobre 100
2. Exercicis pràctics avaluables: 65 punts sobre 100